

شیوه‌نامه نحوه پذیرش همکاری آزمایشگاه‌های ذیصلاح برای تعیین ماهیت کالاهای ارسالی از گمرک

ناظرین /مدیران کل /مدیران محترم گمرکات اجرایی ۱۴۰۳/۶۵۰۲۱۹ مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۰

مقدمه

نظر به شرایط بوجود آمده در فرآیند تعیین ماهیت کالاهای ارسالی از گمرک به سازمان ملی استاندارد و آزمایشگاه‌های همکار آن سازمان جهت تعیین ماهیت و استنفاف‌ایشان از تعیین ماهیت کالا و همچنین عدم اعلام‌نظر در خصوص کاربرد کالاها که مشکلاتی را برای صاحبان کالا بوجود آورده است و در راستای سیاست‌های تسهیل تجارت و دسترسی آسان ذینفعان تجاری به خدمات دولت و بخش عمومی، گمرک جمهوری اسلامی ایران در چارچوب وظایف ذاتی مقرر در ماده 3 قانون امور گمرکی ازجمله: «اخذ درآمدهای دولت»، «تأمین امنیت و سلامت جامعه» و همچنین «جلوگیری از توقف روند تجارت و پیشگیری از بروز انحصار» و «تسریع در ارائه خدمات گمرکی باهدف کاهش هزینه‌های مرتبط»، با آزمایشگاه‌های دارای تأییدیه از مرکز ملی تأیید صلاحیت‌ایران جهت دریافت خدمات آزمایشگاهی در زمینه تعیین ماهیت تعداد زیادی نمونه از انواع کالاها و ارائه هرگونه مشاوره فنی لازم برحسب نیاز برای تعیین تعرفه گمرکی، کاربرد کالاها، اجرای کنوانسیون‌ها و معاهدات بین‌المللی و دیگر مصادیق به تشخیص گمرک در سریع‌ترین زمان ممکن، با دقت و کیفیت عالم؛ همکاری خواهد نمود.

[illegible][illegible]

مبنای قانونی و ملاحظات اداری:

(۱) قانون امور گمرکی و آیین نامہ اجرایی آن.

(۲) تبصره ذیل ماده ۳۱ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد مصوب ۹۶/۷/۱۱

(۳) نامه شماره ۳۰۲۰۵/ر مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۳ رئیس سازمان ملی استاندارد.

مصوبه دوم جلسه مورخ ۱۴۰۳/۴/۳ کمیته ساختار گمرک ایران موضوع نامه شماره ۱۴۰۳/۴۷۲۰۶۶ مورخ ۱۴۰۳/۴/۶ مدیر کل دفتر نوسازی و تحول اداری

فراخوان و اطلاع‌رسانی

کلیه ناظرین و مدیران موظف هستند تا در جذب حداکثری آزمایشگاه‌های دارای گواهینامه تأیید صلاحیت از مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران در استان خود تلاش لازم را به عمل آورند. همواره در تمامی جلسات است این نسبت به تبیین اهمیت موضوع تعیین ماهیت در گمرک و امکان بروز اختلال در فرایند تجارت خارجی در صورت عدم همکاری آزمایشگاهها را بیان نمایند. نسبت به استخراج مشخصات آزمایشگاه‌های تعیین ماهیت از وبگاه مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران اقدام و موضوع همکاری با گمرک را به نحو مقتضی به ایشان ابلاغ نمایند. همواره موضوع همکاری آزمایشگاهها با گمرک را به صورت یک مطالبه جدی در دستور کار قرار دهند.

دریافت تقاضای آزمایشگاه برای همکاری

تقاضای آزمایشگاه با امضای فرد یا افراد ذیصلاح به وضوح باید برای درخواست همکاری با گمرک در زمینه‌های صدر اشاره و متضمن موارد ذیل باشد:

- (۱) **شناسه ملی آزمایشگاه.** بدیهی است که برای تعریف آزمایشگاه به عنوان یک شخص حقوقی در سامانه جامع گمرک لازم است تا شناسه ملی آزمایشگاه توسط ایشان به گمرک اعلام گردد.
- (۲) **دامنه فعالیت.** دامنه فعالیت همان دامنه در دسته‌بندی مندرج در نتیجه جستجو برای شناسایی وضعیت آزمایشگاه از حیث دامنه فعالیت.
- (۳) **کد HS.** لازم است تا آزمایشگاهی که متقاضی همکاری با گمرک است، تمامی کدهای تعرفه کالاهایی را که میتواند برای گمرک مورد آزمایش قرار دهد را به صورت فایل اکسل به ضمیمه درخواست و همچنین در متن تقاضانامه به گمرک تسلیم نماید.
- (۴) **شماره گواهینامه تأیید صلاحیت، تاریخ صدور و تاریخ انقضا آن.**

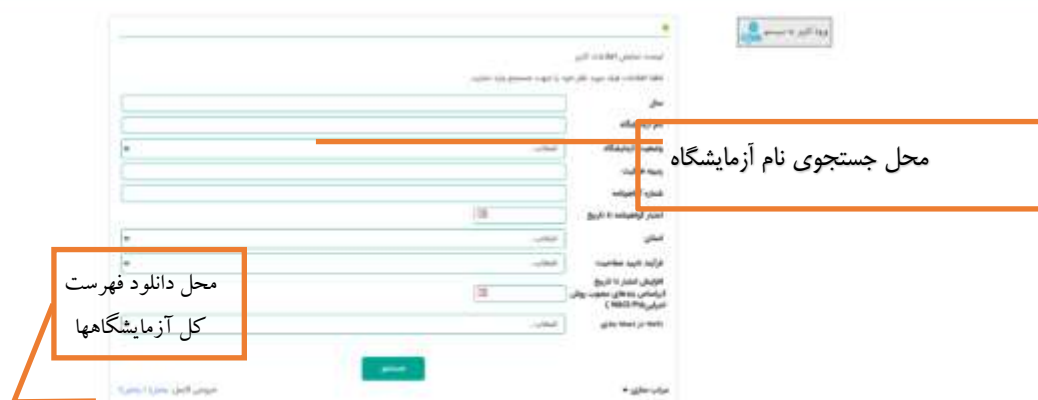
- (۵) نام و نام خانوادگی، شناسه ملی، شماره تلفن همراه مدیر عامل، برای ایجاد دسترسی در سامانه های گمرک و نیز اعطای رمز عبور در EPL در نقش تأیید کننده نهایی نظریه آزمایشگاه.
- (۶) نام و نام خانوادگی، شناسه ملی، شماره تلفن همراه مدیر فنی، برای ایجاد دسترسی اعلام نظر در سامانه های گمرک و نیز اعطای رمز عبور در EPL در نقش درج کننده نظریه آزمایشگاه.
- (۷) آدرس آزمایشگاه.
- (۸) کد پستی.
- (۹) تلفن آزمایشگاه.
- (۱۰) پست الکترونیک.
- (۱۱) آخرین آگهی روزنامه رسمی که تعیین کننده نقشهای حقوقی و مسئولیتهای قانونی شخص یا اشخاص است
- (۱۲) فایل گواهی تأیید صلاحیت معتبر صادره از سوی مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران.
- شرایط پذیرش آزمایشگاه
- (الف) آزمایشگاه باید در زمره نهادهای تأیید صلاحیت شده از سوی مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران باشد همچنین گواهی نامه تأیید صلاحیت موجود در وبگاه مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران معتبر باشد. برای احراز این موضوع:
- (۱) بر اساس ابلاغ سازمان ملی استاندارد به وبگاه مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران مراجعه شود.

- (۲) به بخش نهادهای تأیید صلاحیت شده وارد و آزمایشگاه های تأیید صلاحیت شده انتخاب شود.

۳) جستجوی نام آزمایشگاه تأیید صلاحیت شده‌ای که متقاضی همکاری با گمرک در زمینه‌های صدر اشاره است.

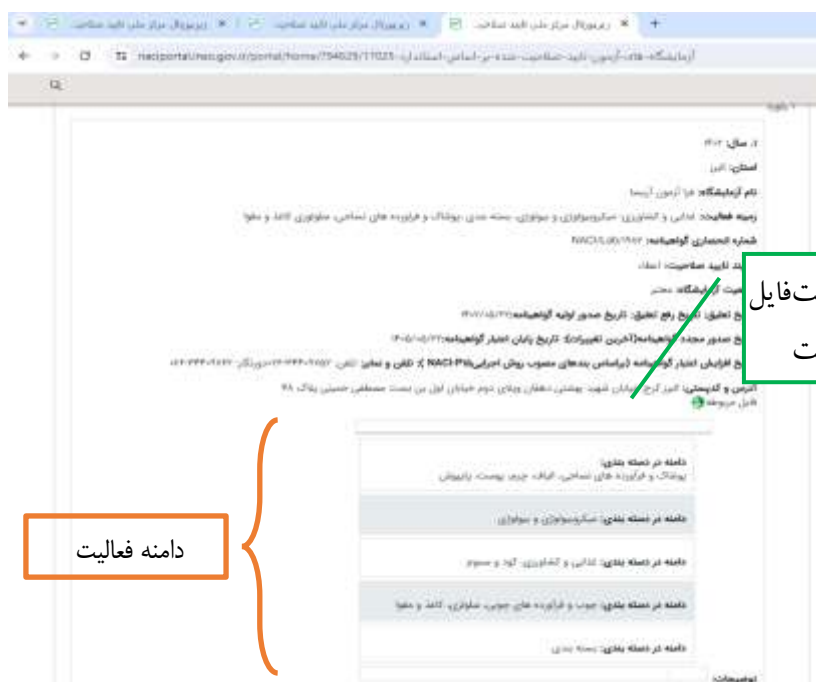
۴) بررسی نتیجه جستجو برای شناسایی وضعیت آزمایشگاه از حیث:

دامنه فعالیت

شماره و تاریخ‌های صدور

اعتبار گواهی تأیید صلاحیت
آدرس آزمایشگاه
شماره تماس

محل در یافت فایل
گواهی نامه تأیید صلاحیت

دامنه فعالیت

(۵) ملاحظه مندرجات فایل گواهی نامه تأیید صلاحیت موجود و دریافت کل فایل از وبگاه مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران

- (ب) نام فرد یا افراد دارای صلاحیت امضا به صورت مشخص از طریق روزنامه رسمی آگهی شده باشد که از طریق وبگاه روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران قابل احراز است.
- (۱) مراجعه به وبگاه روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران .

- (۲) جستجوی شناسه ملی آزمایشگاه در آگهی های قانونی.

The screenshot shows the official website of the Islamic Republic of Iran's Customs System (SAMS). The main heading is 'ثبت ملی' (National Identification). Below it, there is a large blue banner with the title 'ثبت ملی' and a description of the service. To the right, there is a sidebar with various links. The main content area contains a form for national identification, with fields for 'نام و نام خانوادگی' (Full Name), 'تاریخ تولد' (Date of Birth), 'شماره ملی' (National ID Number), and 'شماره شناسه ملی' (National ID Code). A red box highlights the 'شماره شناسه ملی' field, with a label 'محل جستجوی شناسه ملی' (National ID Search Location) pointing to it.

۳) بررسی نتیجه جستجو برای شناسایی وضعیت حقوقی آزمایشگاه از حیث صاحبان امضای موضوعات تعهد آور.

The screenshot shows the official website of the Islamic Republic of Iran's Customs System (SAMS). The main heading is 'ثبت ملی' (National Identification). Below it, there is a large blue banner with the title 'ثبت ملی' and a description of the service. To the right, there is a sidebar with various links. The main content area contains a form for national identification, with fields for 'نام و نام خانوادگی' (Full Name), 'تاریخ تولد' (Date of Birth), 'شماره ملی' (National ID Number), and 'شماره شناسه ملی' (National ID Code). A red box highlights the 'شماره شناسه ملی' field, with a label 'محل جستجوی شناسه ملی' (National ID Search Location) pointing to it.

مشخصات مدیر عامل

دارندگان حق امضا

ج) در حال حاضر خوداظهاری آزمایشگاه در مورد کد تعرفه‌هایی که می‌تواند مورد آزمایش قرار دهد قابل پذیرش است و اعلام این کد تعرفه‌ها از سوی آزمایشگاه برای ارجاع خودکار اظهارنامه به‌ایشان به‌وسیله سامانه جامع گمرک بسیار ضروری است در این رابطه لازم است تا کلیه گمرکات و حوزه‌های نظارت بویژه حوزه فنی و امور گمرکی کمال همکاری را با متقاضیان برای استخراج کدهای تعرفه داشته باشند. هر کد تعرفه اعلامی از سوی آزمایشگاه باید بدون تعلیق یا استثنا باشد در غیر این صورت قابل پذیرش نیست.

هرچند که کد تعرفه‌های اعلامی باید به‌صورت ۸ رقمی اعلام شود اما با توجه به قابلیت موجود در سامانه‌های گمرکی در صورتی که یک فصل به‌طور کامل از سوی آزمایشگاه متقاضی قابل آزمایش و اعلام‌نظر باشد گمرک می‌تواند شماره فصل را بجای کد ۸ رقمی بپذیرد.

د) حوزه نظارت یا گمرک اجرایی محل استقرار آزمایشگاه، پس از انجام بررسی‌های لازم حداکثر ظرف مدت یک روز کاری، تقاضای آزمایشگاه را مطابق موارد پیش گفت مورد بررسی قرار داده و در صورتی که تقاضا قابل پذیرش باشد از این پس به‌عنوان آزمایشگاه همکار گمرک تلقی و بلافاصله یک‌نامه با امضای مدیر گمرک عنوان مدیر کل دفتر فناوری اطلاعات و امنیت فضای مجازی به‌ترتیب زیر ارسال گردد:

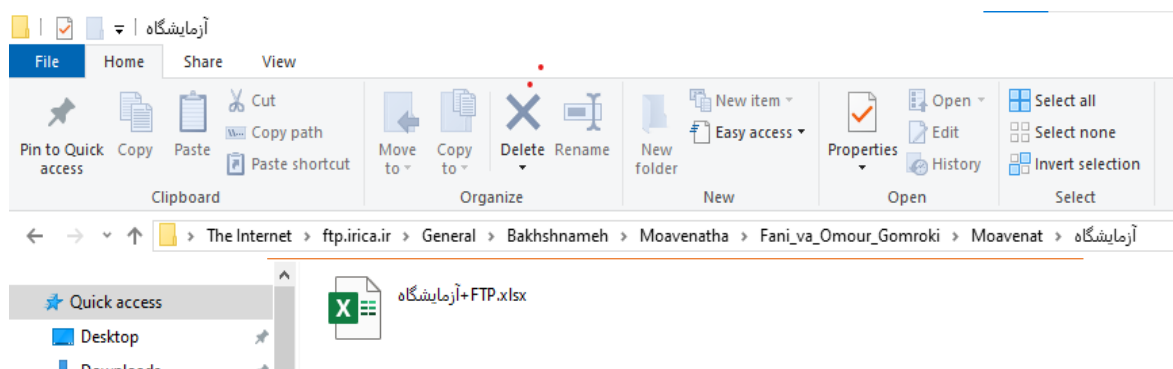
۱) نامه حاوی شناسه ملی آزمایشگاه، دامنه فعالیت، کدهای HS، شماره گواهینامه تأیید صلاحیت، تاریخ صدور و تاریخ انقضا آن، نام و نام خانوادگی، شناسه ملی، شماره تلفن همراه مدیر عامل، نام و نام خانوادگی، شناسه ملی، شماره تلفن همراه مدیر فنی، آدرس آزمایشگاه، کد پستی، تلفن آزمایشگاه و پست الکترونیک ارسال نماید.

۲) تقاضای آزمایشگاه و مستندات اعلامی‌ایشان به‌نامه ارسالی گمرک پیوست باشد.

۳) در قسمت ضمیمه‌نامه فایل گواهی تأیید صلاحیت، آخرین آگهی روزنامه رسمی و اکسل کدهای تعرفه یا فصول (بدون تعلیق یا استثنائات غیر تعرفه‌ای) طبق شرایط پیش گفت بارگذاری شود.

۴) به آزمایشگاه متقاضی رونوشت‌نامه بدین مضمون ارسال گردد که از این پس برای قطع همکاری یا اعمال هرگونه تغییرات در شرایط اعلامی و نیز دریافت دسترسی سامانه (EPL) به این گمرک مراجعه نمایند.

۵) یک رونوشت به حوزه معاونت امور گمرکی گمرک ایران برای درج مشخصات آزمایشگاه در (FTP) ارسال نمایند تا گمرکات سراسر کشور و نیز کلیه واحدهای ستادی و نظارتی به اطلاعات آزمایشگاه‌های همکار گمرک از آدرس زیر دسترسی داشته باشند.

دفتر فناوری اطلاعات و امنیت فضای مجازی:

۱) داده‌هایی را که تا اطلاع ثانوی بدین ترتیب از گمرکات واصل میشود را در سامانه جامع امور گمرکی اعمال نماید.

۲) سامانه لازم برای مدیریت آزمایشگاه‌های همکار گمرک در حوزه تعیین ماهیت ایجاد نماید به طوری که امکان:

- ارجاع عادلانه و هوشمندانه سیستمی موضوع به آزمایشگاه مرتبط از طریق کد تعرفه به صورت خودکار و بدون دخالت انس این فراهم شود.
- ارجاع کالای اشخاصی که خود دارای آزمایشگاه ذیصلاح هستند به خودشان وجود نداشته باشد.
- نزدیک‌ترین آزمایشگاه به لحاظ جغرافیایی در اولویت قرار گیرد و برای توانایی‌هایی از جمله سرعت پاسخگویی بالا، نمونه برداری توسط آزمایشگاه، دریافت بلاواسطه نمونه در محل گمرک به عنوان امتیاز در قواعد خاص قابل اعمال باشد.
- گزارش گیری کامل از عملکرد آزمایشگاه متضمن جزئیات هر اظهارنامه‌ای که مورد آزمایش قرار گرفته است فراهم شود.
- زمان سنجی متناسب با هر کد تعرفه وجود داشته باشد.
- ۳) وب سرویس لازم برای دریافت اطلاعات از سازمان ملی استاندارد و مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران به منظور اطمینان از اعتبار و نیز تداوم استمرار صلاحیت آزمایشگاهها و نیز رشته فعالیت، اعتبار گواهینامه، اطلاعات تماس، محل آزمایشگاه، روش‌های آزمون، دامنه‌های گواهینامه و... را به صورت خودکار و سیستمی فراهم کند تا از مکاتبات غیر ضروری جلوگیری شود.
- ۴) خود اظهاری تمامی فرایندهای پیشگفت را در سامانه جامع تعبیه نماید.

ارزیابی عملکرد

- نظر به اهمیت و حساسیت موضوع تعیین ماهیت ضروری است تا واحدهای بازرسی و حراست در گمرکات اجرایی و گمرک ایران نسبت به بازدید مید این از وضعیت آزمایشگاه‌های همکار اقدام نمایند و از تداوم اعتبار گواهی تأیید صلاحیت اطمینان حاصل نمایند. در موارد زیر اقدامات لازم برای ارزیابی عملکرد توسط بازرسان گمرک به صورت جداگانه و در چارچوب حفظ پاسخگویی بهینه و منطبق با اهداف قانونی و سازمانی انجام خواهد شد که در ادامه همکاری، تعلیق یا قطع همکاری با آزمایشگاه مؤثر بوده و مبنای تصمیمات بعدی قرار خواهد گرفت:
- ۱) نسبت به بازدید از محیط آزمایشگاهی، امکانات و ساختار اداری و فنی و انطباق آن با گواهینامه تأیید صلاحیت اقدام خواهد نمود.
 - ۲) مدت زمان پاسخگویی آزمایشگاه به استعلامات تعیین ماهیت بر اساس متوسط زمان هر دامنه با توجه به بعد مسافت بسنجند.
 - ۳) نسبت به ارجاع نمونه مجهول (نمونه با برچسب مشخصات رمزگذاری شده یا محرمانه) به آزمایشگاه‌های متفاوت برای صحت سنجی نتیجه ماهیت‌های اعلامی هر آزمایشگاه اقدام نمایند.
 - ۴) برای ارزیابی مراقبتی به صورت تصادفی نتایج تعیین ماهیت اعلامی را با سوابق نگهداری شده در آزمایشگاه اعم از دفتری یا سیستمی تطبیق نمایند.

کارگروه آزمایشگاه

- این کارگروه در سطح گمرک ایران با دبیری مدیرکل دفتر تعرفه و ریاست معاون فنی و امور گمرکی گمرک ایران، عضویت معاون حقوقی و نظارت گمرک ایران، مدیران کل دفتر بازرسی و حسابرسی، دفتر بازرسی و مدیریت عملکرد، دفتر مرکزی حراست و امور انتظامی، دفتر فناوری اطلاعات و امنیت فضای مجازی، دفتر مدیریت اطلاعات و برنامه‌ریزی، دفتر واردات، دفتر صادرات، دفتر ارزش و دفتر آموزش و تحقیقات گمرک ایران و حسب مورد به تشخیص گمرک، انجمن ایران و یا آزمایشگاه همکار گمرک تشکیل و به امور ذیل می‌پردازد:
۱. ارائه گزارش لازم در مورد تعلیق همکاری یا ادامه همکاری با آزمایشگاه به رئیس کل گمرک.
 ۲. ویرایش این دستورالعمل به پیشنهاد هریک از اعضای کارگروه یا گمرکات اجرایی.
 ۳. بررسی عملکرد انجمن و آزمایشگاه و گزارش‌های دریافتی با محوریت دفتر تعرفه گمرک ایران.
 ۴. تدوین شاخص‌های ارزیابی عملکرد با محوریت دفتر بازرسی و مدیریت عملکرد.
 ۵. تعیین منابع علمی مورد استناد برای تعیین ماهیت با محوریت دفتر تعرفه گمرک ایران.
 ۶. بررسی اختلاف گمرک و آزمایشگاه در زمینه چگونگی یا فرایند تعیین ماهیت.
 ۷. تدوین فرآیندها، دستورالعمل اجرایی و فرم‌ها با محوریت دفتر مدیریت اطلاعات و برنامه‌ریزی.
 ۸. تدوین نظام‌نامه آموزشی برای آزمایشگاهها با محوریت مرکز آموزش، تحقیقات و ظرفیت‌سازی گمرک ایران.

تعليق همکاری

با تشخیص کارگروه آزمایشگاه در موارد زیر هرگونه همکاری با آزمایشگاه همکار به حالت تعلیق در آمده و ادامه یا قطع همکاری به صورت قطعی منوط به انجام بررسی‌های لازم و حصول نتیجه خواهد بود.

(۱) از دست دادن دائمی یکی از شرایطی که در پذیرش آزمایشگاه همکار مؤثر بوده است.

(۲) گزارش واحدهای نظارتی گمرک مبنی بر وجود تعارض منافع یا اقدام متقلبانه یا رشاء یا ارتشا یا تب این هریک از کارکنان آزمایشگاه همکار گمرک.

(۳) ناتوانی در بررسی و اعلام نظر یا اعلام نظرات مبهم به‌گون‌های که امکان استنباط دقیق و مشخص از نتایج اعلامی میسر نگردد.

سایر الزامات اجرایی

❖ مرکز آموزش، تحقیقات و ظرفیت‌سازی گمرک ایران نسبت به برگزاری سمینار و آموزش برای متصدیان آزمایشگاه‌ها بالاخص مدیران عامل و مدیران فنی برای انتقال مفاهیم گمرکی، تعرفه‌ای و نیز نیازمندی‌های گمرکی در حوزه تعیین ماهیت اقدام نمایند.

❖ کلیه کارکنان گمرک جمهوری اسلامی ایران در هریک از مراجع تصمیم‌گیری که برای ایجاد یا تغییر کدهای تعرفه و یا ایجاد مب این قانونی و مقرراتی که مبتنی بر شناسایی ماهیت کالا باشد مشارکت دارند، باید فی المجلس؛ پیوست چگونگی تعیین ماهیت را از مرجع ذیربط مطالبه نمایند و یا بر ضرورت تعریف دقیق چگونگی تعیین ماهیت به‌منظور امکان اجرای مصوبات تاکید نمایند.

❖ دربررسی پیشنهادات و یا نظر خواهی برون سازمانیاز گمرک اعم از لایحه قانون بودجه و سایر قوانین، پیش نویس مصوبات دولت وایین‌نامه‌های اجرایی، ملاحظات مربوط به چگونگی تعیین ماهیت کالاهایی که مورد حکم قرار گرفته‌اند و به تبع آن کدهای تعرفه را در نظرات گمرک به‌طور مشخص اعلام گردد.

❖ به‌منظور هم افزایی هر چه بیشتر دانش فنی گمرکات اجرایی با آزمایشگاه‌های همکار آن گمرک نسبت به برگزاری جلسات تبادل نظر و بازدید مید این متصدیان آزمایشگاه از گمرک و بالعکس برای تبیین و انتقال صحیح مفاهیم تعرفه‌ای اقدام نمایند.

❖ برای تعیین ماهیت از پرسش سولات کلی از قبیل نمونه جهت تعیین ماهیت ارسال می‌شود یا اینکه‌ایا نمونه با تعرفه انطباق دارد یا نه خودداری نمایند وسؤالات لازم مطابق مندرجات مربوطه در یادداشت‌های توضیحی ویا مندرجات فصل و یا متن شرح تعرفه سیستم هماهنگ طبقه‌بندی کالا بپرسند.

❖ وجود آنالیز، پروسور، کاتالوگ و... برای بررسی و آزمون دقیق کالا توسط آزمایشگاه الزامی است.

❖ گمرکات اجرایی باید به‌صورت مستمر پایش لازم برای اطمینان از استمرار اعتبار گواهی تأیید صلاحیت آزمایشگاه همکار به‌عمل آورند.